

Professoriliiton puheenjohtaja Jouni Kivistö-Rahnasto:

Uusia opiskelijoita ei kouluteta talkoilla – tutkimus kaipaa miljardiluokan lisäpanostusta

Yliopistot ja niiden henkilöstö otti hallitusohjelman ja budjettiriihen kuulumiset vastaan positiivisella mielellä. Yliopistojen perusrahoitukseen on tulossa 40 miljoonan euron lisäys ja indeksit on määrä pitää voimassa. Leikkauslinjan luvattiin päättyneen. Professoriliiton mielestä hyvät uutiset loppuivat kuitenkin tähän.

- Tutkintotavoitteita ollaan nostamassa tuhansilla, mutta siihen ei ole luvassa lisärahaa. Hallitus valmistelee myös mittavaa jatkuvan oppimisen uudistusta, mutta sen rahoitus on vielä täysin auki. Tuhansien uusien opiskelijoiden koulutus ei hoidu talkoilla, huomauttaa Professoriliiton puheenjohtaja Jouni Kivistö-Rahnasto.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on lähettänyt korkeakouluille ehdotuksensa uusista tutkintotavoitteista. Seuraavalla sopimuskaudella (2021-2024) tutkintoja tulisi valmistua keskimäärin 8000 enemmän vuodessa kuin nyt. Kasvusta yli puolet kohdistuisi yliopistoihin.

- Näiden lukujen valossa lisätutkintoja tulee tuottaa yhden uuden yliopiston verran ja ilman erillisrahoitusta. Pahasti näyttää siltä, että hallituksen lupaukset kääntyvät heikennyksiksi, Kivistö-Rahnasto toteaa.

Yliopistohenkilöstön määrä väheni isojen rahoitusleikkausten vuoksi vuosien 2013-2017 aikana yli 2800 henkilöllä. Professoriliiton tänään julkistaman historiikirjan *Tiedossa tulevaisuus – professorit uudella vuosituhanella* mukaan vuonna 1990 Suomessa oli yksi professori 61 opiskelijaa kohden ja vuonna 2017 suhdeluku oli heikentynyt 79 opiskelijaan per professori.

- Ajatus siitä, että yliopistoissa vain opetettaisiin enemmän, on mahdoton. Sehän tarkoittaisi, että yliopistojen työntekijät rahoittaisivat koulutuksen määrän nostamisen, Kivistö-Rahnasto lisää.

Professoriliitto on huolissaan siitä, että tutkimuksen merkitys ja sen resurssit ovat jääneet koulutusmääriin painottuneen keskustelun varjoon.

- Keskustelussa on hämärtynyt suomalaisen tutkimuksen rahoituksen karuus – kyse ei ole miljoonien vajeesta tai edes satojen miljoonien vajeesta. Pelkästään Ruotsin tutkimus- ja kehitysintensiiteetin saavuttaminen sekä korkeakouluvisiossa yhteisesti sovitun tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toiminnan 4 prosentin bruttokansantuoteosuuden tavoite, edellyttää noin 3 miljardin euron vuosittaisia julkisia ja yksityisiä lisäpanostuksia tutkimukseen ja kehittämiseen.
- Meillä on siis käsissä miljardiluokan haaste ja tavoite, jonka taakse on asettunut laaja parlamentaarinen joukko. Hallitukselta ja oppositiolta tarvitaan konkreettisia käytännön toimia niiden rahoitusedellytysten kehittämiseksi, joilla Suomi nostetaan takaisin tieteen, tutkimuksen ja

kehittämisen maailman kärkeen, Kivistö-Rahnasto linjasi liiton juhlaseminaarissa perjantaina Helsingissä.

Valtion ensi vuoden budjettiesitys on eduskunnan käsittelyssä. Budjettikirjan mukaan Suomen Akatemian myöntövaltuudet vähenevät tästä vuodesta 31 miljoonalla eurolla. Summasta menee ilmeisesti osa Kajaaniin sijoitettavan supertietokoneen kustannuksiin.

- On hyvä, että Suomeen tulee supertietokone, joka hyödyttää myös tieteen tekemistä, mutta olisi ollut eduksi, jos näin merkittävään investointiin olisi saatu erillisrahoitus, puheenjohtaja Kivistö-Rahnasto lisää.

Tänään 50 vuotta täyttävä Professoriliitto on toiminut koko olemassaolonsa ajan yliopistojen ja tutkimuksen toimintaedellytysten vahvistamiseksi. Professoriliiton sääntöihin on kirjattu: ”Liitto edistää yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa suoritettavaa tutkimustyötä ja niissä annettavaa opetusta, seuraa tutkimuksen ja opetuksen vapautta sekä tutkimuksen ja opetuksen edellytysten säilymistä ja parantamista ja korkeakoululaitoksen jatkuvaa kehittymistä sekä toimii tiedeyhteisön ja muun yhteiskunnan vuorovaikutuksen edistämiseksi.”

Korkeakoulujen Professoriliitto perustettiin lokakuussa 1969. Liiton 50v-juhlavuoden tunnus on Sivistyksen puolesta.

LISÄTIETOJA:

puheenjohtaja Jouni Kivistö-Rahnasto, 045 657 5757;
toiminnanjohtaja Tarja Niemelä, 050 340 2725